

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Regvla. IIII. Delectat, decet, atq[ue] iuurat, da quarto & oportet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

Ioannis Despauterij Niniuite

cet. Martia. Quū rogo te nūmōs sine pignore, nō habeo inq̄s. rogo tibi ueniā p̄ datiuū cōmunē bñ dicit̄, p̄ propriū barbare, quia nō datiuū, p̄priū habet rogo sed actū, utrūq̄ igit̄ bñ dicit̄, rogo tibi ueniā & rogo te ueniā, sed nō p̄ eodē sensu, mat̄ roga mihi p̄ceptorē meū ueniā. In euā. Interrogabo & ego uos unū sermonē. Cēlo, p̄ sculpo regit unū actū. Exuētes eū chlamydē. Stola glorię induit eū. Tullius. ut ego quoq̄ te aliqd̄ admoneā. In sacris. Expoliātes uos ueterē hōminē, dicit̄ esse duos actōs, nos dicimus solū expolio te ueste. In euāgelio. Si qd̄ aliquē defraudauī reddo quadruplū. Thessaliē. dicit̄ esse duos actōs diuersos, sed qd̄ uidet̄ melius capi, p̄ in aliquo, uelut̄ qd̄ te lesi, hinc cōsequēs nō est defraudo duos regere actōs, nec dicimus defraudauī Petrū pecuniā, sed pecuniā in abltō. Plau. quoq̄ (ut ego notaui) uidet̄ dicto ybo dare duos actōs diuersos, in prima scēnā asinarie dicit̄. Nisi qd̄ tu porro uxorē defraudaueris. Quid̄ inteligo, i. in quo. Magistro p̄ doceo dicit̄ Thessaliē. regere duos actōs. Catō. Inuenies aliqd̄ quod te uitare magistro, sed fallit̄, q̄a alter actōrum regit̄ a uitare. Magistrare significat̄ regere, tēperareq̄, ut Festus ait. Multo in sacris duos habet actōs. Efdre. iij. Multauit gentē argēti talēta cētum, & auri talentū unū, de hoc ante diximus. Plau. Hāc ueniā illis sine te exorē. Idē in Pseud. Sunt quæ te uolumus percōtarī Ant. Man. Percontor illū hanc rem. Luca. Dux etiā uotis hoc te fortuna p̄caī, de uerbis huius regulę uersus Aldi manuij sunt hi.

Flagito, posco, peto, doceo, rogo, calceo, cēlo.

Exoro, admonēo, moneo, atq̄ interrogo, cingo.

Induit & uestit, cumq̄ exuo postulat oro.

Omnibus his quartos poteris cōiungere binos.

Iubeo & cōsulo ante notaui huc aliqñ p̄tinere. de passiuo Iubeor etiam locuti sumus. Virgi. Haud secus ac iussu faciūt. Pollio ad Cice. Quod iussus sum eo tēpore atq̄ ita feci, ut apparet inimico impatū esse. Sene. ij. declama. Omnibus istis tanq̄ seruatoribus tacere iubesor, permittamus itaq̄ cū Lanci. & Manci. sic pueros etiā in epistolis loqui nōn nūc̄ licere. Idē uiri impor q̄ Hora. usus est, recte dicit̄ in quauis oratione testantur, sed acta agimus, ,

REGVLA. IIII.

Delectat, decet, atq̄ iuuat, da quarto & oportet.

Hęc quattuor uerba delectat, decet, iuuat pro delectat & oportet ac cufatiuū petūt cū infinitiuo & impersonalia dicūtur, sine infinitiuo p̄sonalia, & actū petūt tamē p̄ter oportet quod uix p̄sonale repit̄, nisi forsitan apud Terē. dicentē. Quæ assolent queq̄ oportent, sed in

usu nō est psonale. Exempla regulę sunt. Delectat me literis incūbes
 re, decet pceptorē bonis literis imbuere iuuentutē. i. insituere, imple
 re nō perūnet imbuo, nec insituo ad regulā modō dictū, quia semp
 uolūt cū actō abltm, ut intererit multū qbus artibus & quibus hūc
 tu moribus insituas. Quo semel est imbuta recēs seruabit odorem
 Testa diu. Sene. epi. xxxiiij. Agricolā arbor ad fructū perducta dele
 ctat. i. uoluptat, ut notauit Picū mirādulanū loq. delectat me carmē
 & delector carmine deponētaliter sine præpositione dicit, sic obles
 cto me carmine & oblector carmine. De his uide Calepi. qā multa
 dicit. Iuuat nos uidere nemora. Virg. Nō omnes arbuta iuuāt. i. de
 lectant. Decet te caste uiuere. Oui. Lude, decēt aīos mollia regna tus
 os. lectū est olim cū dtō. Cice. li. iij. de ora. qñq; id deceat prudentiæ.
 Teren. in Adel. Ut uobis decet. Salu. teste Seruio in .viij. ænei. Locū
 editiorē q; uictoribus decebat. Idem in Jug. Quibus p magnitudine
 imperij ius & iniurias oēs curę esse decet. Mancī. adducit testimoniū
 hoc, sed fallit (ut mihi uidet) qā aliter dici non pōt nec regit ab decet,
 sed ab esse ueluti. Te bene uiuere mihi decet esse curę, nō uideo quō
 hic posset dici me decet. Sciolus, pfecto sum, & multa nihilominus
 considero a sūmis uiris nō optime posita, q magna cū reuerētia eos
 rum nō possum nō interim manifestare. huic uerbo cōtrariū est des
 decet. i. nō decet, ut dedecet te ita uiuere, dicimus etiā dedecet in illū,
 Tul. i. offi. Si qd dedecet in illos, uitemus ipsi. Dicimus quoq; dele
 ctor his & in his. Vale. lib. vij. ca. ij. ut mala cōsuetudine delectentur
 optāt. Fabi. li. ix. Delectat^o est in his etiā. M. Tullius. Testimonia ubi
 impsonaliter caperent sunt inuētū facillima, ideo suspedeo. Oportet
 psonaliter capi inuenio apud plures q; apud Terentiū. Quintili. teste
 Passio, disertos satis putat dicere q oporteat. Cęcilius apud Prisc. Ut
 ea q oportuerint facta non sint, de oportet cū participio pteriti tem
 poris. Vide participiū. Q; si p psens loquēdum fuerit, magis actiua
 uoce q; passiuā utemur, qā elegātius dicit, oportet legere libros. Ex
 pediat euoluere authores, utile est cognoscere plurima, opprecū est
 habere q; imitemur. Necesse est habere usum. Cōducibile est descen
 dere in certamē, & agitare cū alijs cōtrouersias q; cōtra oportet legi
 libros &c. qā illū modū magis authoritas probat, q; uis hūc grāma
 tica ars cōmēdet. hec Valla. notās etiā quodā in loco qdā esse imp
 sonalia ex adiūcto, qā. s. impsonalibus iungunt, & sunt hæc solet, des
 finit, incipit, debet, pōt, ut me incipit tædere uigiliæ, mihi desinit plas
 cere, studere, dicimus quoq; sed raro (ut idem testat) desinit tædere ui
 giliæ &c. eadē uerba psonalibus iuncta psonalia sunt, ut incipit Ioā
 nes amare, quod uerbum infinitiuum uel intellectum semper habet

ait Lanci. eoq; differt ab inchoo, quod in prosa cū infinitiuo uix inuenitur. Fugit, later, preterit, capit, fallit cū actō significat ignorare, ut later me quorsum euadet, id est nescio, capiūtur sepe impersonaliter debet, solet, incipit, desinit, cū solo infinitiuo etiā psonali sunt impersonalia ait Perot. ueluti incipit dilucescere &c. his addit Sulpiti. Verulanus uult, ut me uult delectare dormire, id nunq; mihi placuit, neq; ausus sum primus dānare, ideo adhero Lanci. q cōtra triuias les probat uult nunq; esse impersonale. si qs uelit alijs assentiri, adducat cōtra nōs doctissimi cuiuspiā autoritatē, secus nihil egerit, multum differūt, ut differit Lanci. Oportet & opportunū est, quia hoc significat cōmodū esse, & gemino pp scribit, ex ob & portu. illud ꝑo unico, qā prima corripit, & significat necessariū est. Var. in re rusti. Tertia res est nutritatu quę obseruari oporteat, hic est uerbū psonale, quod in disuetudinem abiit. Qm ꝑo in secūda regula accusatiui posui pro actiuis quēdā nō sua ui, sed ppositiōis actm regētia, ideo annexā regulā quā Alexāder ponit.

REGVLA. V.

Compositū quandoq; dabit, sibi ppositurā
Casum, quocirca quartum sextumq; dat exit,
Sæpe quidē docti repetunt bene ppositurā,

Copositū habet interdū casum ppositiōis cum qua cōponit, ut exeo ab extra actm. Teren. in Ecy. Quū limē exirē. Hinc elimino, id est extra limē fero, & habet actm. Hora. Ne fides inter amicos Sit q dicta foras eliminet. Exeo ab ex abltm. Luca. Exeat aula Qui uult esse pius, quasi ꝑo in aula, id est domo principis nō sint pñ, sed scurræ, parasiti, assentatores impudentissimi &c. Virg. Quis multa meis exiret uictim. a septis. Ornate etiā ppositio repetit psertim apud oratores. Tul. li. iij. epi. Ne aut tibi exire ex urbe necesse sit. Idē lib. i. Tusc. Ut exeamus e uita læti. Et de responsis aruspiciū. de cauea exire uidebant. Dixi in regula qñq; quia sepe ppositionis casum uerbū nō habet, ut patit in cōpositis a sum, quę datiuū, poscūt uti pbauimus, & in multis alijs, ut assentior, succurro, occurro. Ponam igitur hic multa promiscue. Exeo hominē, id est morior, ut probat ex Solino Lanci. Adeo urbē, in urbē, & ad urbē. Adeo patrē, ad patrē, nō aut in patrē. Decedo de puincia, ex puincia, & a puincia. Effugio. man⁹ & manibus & e manibus. Egredior urbē, urbe, & ex urbe, extra urbem & ab urbe. Sueto. in Aug. quis statuisset nō egredi tabernaculum, hoc fit ab extra, Idē in Tyberio. Nō egressus est uilla, hoc fit ab